

**Załącznik do Uchwały Nr IV/19/2011
Rady Gminy Trzcínica
z dnia 31 stycznia 2011 roku
w sprawie : uchwalenia Gminnego
Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie na rok 2011r.**

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

I. Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 180, poz.1493, z 2009 Nr 206,poz.1589 oraz z 2010r.Nr 28 poz.146 i Nr.125,poz.842)
2. Ustawa z dnia 26.10.1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz.1362 z późn zmianami).Uchwała przyjęcia „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006-2013”.

II. Informacje ogólne:

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wywierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa:

- 1) Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) Zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- 3) Zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, bez wątpienia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej.

Uznanie przemocy w rodzinie za przestępstwo daje możliwość instytucjonalnej pomocy jej ofiarom.

III. Zadania służb powołanych do niesienia pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

1. Pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie mają obowiązek świadczyć gmina: policja, pomoc społeczna, służba zdrowia, oraz organizacje pozarządowe.

Gmina

Zadania związane z udzieleniem rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, pomocy psychologicznej, prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w

rodzinie są zadaniami własnymi gminy i realizowane będą przez Gminną Komisję Profilaktyki Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi i Narkomanii. Mówi o tym ustawa oraz Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii.

Policja

Policja jest zobowiązana do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego. To właśnie policjanci najczęściej interweniują bezpośrednio w sytuacji przemocy. Do podstawowych zadań policji zawartych w art. 1 ust. 2 pkt. 1,2,3 Ustawy o policji, należą m.in.:

- ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra,

- inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnieniu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi,

- wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.

Policja jest jedyną instytucją, która może interweniować przez całą dobę, dlatego też interwencja taka powinna wprowadzić w rodzinie istotne zmiany, przede wszystkim ujawnienie przemocy, przerwanie izolacji rodziny, wyrównanie dysproporcji sił pomiędzy sprawcą, a ofiarą oraz umożliwienie ofiarom uzyskania ciągłego wsparcia przedstawicieli różnych służb. Ogromną rolę w walce z przemocą odgrywają dzielnicowi, którzy jako pierwsi mają kontakt z pokrzywdzonymi, przyjmują zawiadomienia o przestępstwie, pouczają o przysługujących ofierze prawach, informują o placówkach niosących pomoc pokrzywdzonym, tj. schroniskach, placówkach psychologiczno-pedagogicznych.

Pomoc społeczna

Celem działania pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomocy społecznej udziela się w przypadku: ubóstwa, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Każda z tych sytuacji może sprzyjać występowaniu przemocy lub z niej wynikać. Pracownik socjalny w ramach swoich obowiązków powinien:

- przeprowadzić wywiad środowiskowy, umożliwiający diagnozę sytuacji,
- przygotować plan pomocy,
- udzielić pomocy finansowej, prawnej, psychologicznej,
- w przypadku stwierdzenia przemocy, skierować do odpowiednich instytucji zajmujących się przemocą, umieścić w schronisku oraz za zgodą osoby poszkodowanej zwrócić się do policji o pomoc.

- towarzyszyć w sądach, instytucjach publicznych klientowi, jeśli taka jest jego wola,

- prowadzić „Niebieską Kartę”.

Służba zdrowia

Zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta, a ponieważ przemoc często towarzyszą wyraźne uszkodzenia zdrowia somatycznego i zawsze występują uszkodzenia zdrowia psychicznego, dlatego też zjawisko przemocy w rodzinie kwalifikuje się do zakresu objętego świadczeniami zdrowotnymi. Zgodnie z ustawą o zawodzie lekarza ma on obowiązek poinformowania władz o określonych okolicznościach, czyli o podejrzeniu wystąpienia przestępstwa. Może również wydać zaświadczenie o odniesionych obrażeniach (obdukcja), podać informacje o możliwościach szukania pomocy.

Organizacje pozarządowe

Organizacje te często prowadzą:

- telefon zaufania dla ofiar przemocy,
- punkty informacyjno-konsultacyjne,
- ośrodki pomocy,
- świetlice dla dzieci z rodzin patologicznych.

W ramach swojej działalności oferują m. in.:

- pomoc psychologiczną
- pomoc prawną
- pomoc socjalną
- grupy wsparcia
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych.

IV. Strategia i metody działania:

A. Przygotowanie diagnozy w gminie Trzcínica

1. Należy zebrać wszelkie dostępne dane, które pozwolą dokonać pomiaru zjawiska. Źródłem informacji będą statystyki policji, sądu, opieki społecznej, szkół, przychodni zdrowia, pomocy społecznej, Gminnej Komisji d/s Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii oraz badania ankietowe przeprowadzane wśród mieszkańców gminy.

2. Przeprowadzenie diagnozy i ustalenie zasobów środowiska lokalnego, a więc działalności instytucji, placówek, organizacji pozarządowych, świetlic, osób zajmujących się pomaganiem i na tej podstawie opracowanie mapy zasobów środowiska lokalnego.

3. Przeprowadzenie badań pozwalających określić postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie, a także opinie na temat sposobu pomagania rodzinom, gdzie stosowana jest przemoc. Postawa sąsiadów – świadków przemocy często określa szybkość reagowania i ewentualnej interwencji umożliwiającej zatrzymanie pomocy. Badania można przeprowadzić za pomocą ankiet lub wywiadów.

4. Przeprowadzenie badań pozwalających określić postawy pracowników służb i placówek stykających się z problemem przemocy na danym terenie, a także poziom ich kwalifikacji potrzebnych do skutecznego pomagania.

5. Przygotowanie raportu o przemocy w rodzinie i zasobach środowiska lokalnego. Będzie on podstawą do tworzenia systemu pomocy w gminie.

B. Szczegółowe działanie w gminie

1. Opracowanie i realizacja szkolenia dla pracowników Policji, ze szczególnym uwzględnieniem służb patrolowo – interwencyjnych, dzielnicowych.

2. Przeprowadzenie specjalistycznych szkoleń dla: pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, dzielnicowych w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej, (jak udzielić wsparcia, w jaki sposób kierować ofiary przemocy do różnych instytucji, wzmacnianie konsekwentnych zachowań i postaw).

3. Powołanie Gminnego Koordynatora ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, z następującym zakresem działań:

- analiza wniosków składanych do Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii o leczenie odwykowe i wywiadów środowiskowych pod kątem informacji o przemocy domowej,

- przyjmowanie wszystkich wniosków dotyczących przemocy domowej i uruchomienie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,

- tworzenie własnych dokumentów potwierdzających występowanie przemocy domowej, takich jak: notatki służbowe wynikające z obserwacji, rozmów z różnymi osobami, protokołów z rozmów z ofiarami przemocy domowej i członkami ich rodzin,

- prowadzenie rozmów z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie – zgodnie z zapisami Niebieskiej Karty dotyczącej Gminnej Komisji ds. Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii,

- występowanie z wnioskami do Prokuratury o wszczęcie postępowania przygotowawczego w sprawie o znęcanie się nad rodziną,

- występowanie do Komisariatu Policji z wnioskiem o podjęcie działań interwencyjnych przez dzielnicowego lub o podjęcie innych działań prewencyjnych, w sprawach, gdzie ujawniono zagrożenie przemocą w rodzinie,

- odwoływanie się od decyzji prokuratora, jeżeli zapadła decyzja o umorzeniu postępowania, a odwołanie jest zasadne.

- motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do wzięcia udziału w kompleksowym programie korekcyjnym dla sprawców przemocy domowej,

- inicjowanie podejmowania natychmiastowych interwencji powstrzymujących przemoc,

- monitorowanie prowadzonych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- prowadzenie całości dokumentacji w sprawach przemocy domowej,

- Występowanie w charakterze świadka w sprawach o przestępstwo z art. 207 kk. tj. o znęcanie się nad rodziną, w postępowaniu przygotowawczym i postępowaniu karnym przed sądem.

4. Nawiązanie ścisłej współpracy z dzielnicowymi, pracownikami socjalnymi i członkami Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

5. Powołanie Zespołu ds. Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie w składzie:

- Przewodniczący Zespołu – Gminny Koordynator d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- przedstawiciel Urzędu Gminy Trzcínica
- Przedstawiciel Policji
- przedstawiciel Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzcínicy
- przedstawiciel Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii
- pedagodzy szkolni
- przedstawiciele służby zdrowia.

6. Zadaniem Zespołu byłoby stworzenie stale aktualizowanej bazy danych oraz monitorowanie ich funkcjonowania.

7. Zaplanowanie strategii postępowania w konkretnych przypadkach przemocy udziału potrzebnych instytucji, metod i sposobu przekazywanych informacji o prowadzonych działaniach.

8. Nawiązanie współpracy z przedstawicielami poszczególnych służb i instytucji w celu ułatwienia przepływu informacji.

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie będzie zarządzany przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzcínicy, a monitorowany przez powołany zespół interdyscyplinarny.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzcínicy do końca marca następnego roku przedstawi sprawozdanie z realizacji programu.

Przewodniczący Rady Gminy
(-) mgr Zdzisław Mikołajczyk